

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 2426/2021
23.12.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Весне Субић, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Зорана Хацића, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа пуномоћник Иван Максимовић, адвокат из ..., против тужене Општине Куршумлија, које заступа Општински правобранилац, ради утврђења дискриминације и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 471/21 од 18.02.2021. године, у седници већа одржаној дана 23.12.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж 471/21 од 18.02.2021. године.

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу П. бр. 10/20 од 23.12.2020. године одбијен је тужбени захтев тужиоца АА из ..., којом је тражио да се утврди да је тужена Општина Куршумлија дискриминаторски поступала према њему у поступку додељивање новчане помоћи бившим радницима и повериоцима пропалих друштвених предузећа на територији Општине Куршумлија, који поседују правноснажне и извршне судске пресуде или утврђена потраживања код Привредног суда или обрачуна зарада и лицима којима је егзистенцијално угрожен животни стандард, приликом одлучивања о захтеву тужиоца за доделу новчане помоћи, као неоснован; одбијен је, као неоснован, тужбени захтев тужиоца којим је тражио да суд обавезе тужену да тужиоцу на име материјалне штете исплати износ од 439.080,00 динара, а на име нематеријалне штете и то душевних болова због повреде права личности (дискриминација изражена кроз осећај неправде, неравноправности и подређености), износ од 120.000,00 динара са законском затезном каматом почев од дана пресуђења; обавезан је тужилац да туженој надокнади трошкове парничног поступка у укупном износу од 82.500,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж 471/21 од 18.02.2021. године, одбијена је, као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Вишег суда у Прокупљу П бр. 10/20 од 23.12.2020. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка учињене у поступку пред другостепеним судом и због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11...18/20) па је оценио да је изјављена ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. Нема битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се у ревизији посебно указује, јер је другостепени суд правилно применио све одредбе Закона о парничном поступку одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против првостепене пресуде.

Према утврђеном чињеничном стању, Закључком Владе РС 05-бр. 021-7571/19 од 25.07.2019. године утврђено је да је Топлички управни округ подручје од посебног значаја за Републику Србију, на основу чега су одобрена финансијска средства која су на основу програма распоређена. Тужена је на седници одржаној дана 10.10.2019. године донела Одлуку о утврђивања Програма превазилажења стања изузетно лошег животног стандарда одређених категорија становништва на територији Општине Куршумлија, на којој је донет и Програм распоређивања добијених средстава. Програм је предвиђао да право на једнократну новчану помоћ имају повериоци у предузећима у државном власништву на којима се спроводи поступак стечаја у трајању дужем од три године и у којима стечајни повериоци не би могли да намире своја потраживања у износу већем од 5% укупног потраживања, као и лица којима је егзистенцијално угрожен животни стандард и која су евидентирана у Општини Куршумлија у складу са критеријумима Општинског већа Општине Куршумлија. Надлежни орган општине је од Агенције за лиценцирање стечајних управника добио податке о предузећима у државном власништву са територија Општине Куршумлија код којих се стечајни поступак спроводи у трајању дужем од три године и у којима је извршена процена да стечајни повериоци не би могли да намире своја потраживања у износу већем од 5% укупног потраживања, а добијена је и листа утврђених потраживања у овим предузећима, као и копије правноснажних пресуда бивших запослених којима су утврђена потраживања. У делу Програма – извор и висина помоћи, одређено је да се висина и врста помоћи утврђују у складу са прописаним критеријумима ближе наведеним у Програму и образложењу побијане пресуде.

На основу добијених података утврђена је листа на којој се тужилац нашао са својим потраживањем према ШИК „Копеоик – лесонит“ ДОО Куршумлија, па му је новчана помоћ у висини његовог потраживања од 260.920,00 динара (на име главног дуга и трошкова парничног поступка из правноснажне пресуде Основног суда у Куршумлији ПП бр. 285/13 од 10.09.2013. године) исплаћена на његов рачун. Тужилац

је овластио ББ да га заступа пред органима општине и да за његов рачун прими исплату, али пошто ББ није доставио уредно овлашћење од тужиоца, исплата је извршена на рачун тужиоца. Тужилац сматра да је поступањем тужене у односу на њега извршена дискриминација, јер је добио помоћ у мањој висини од осталих корисника, с обзиром да спада и у категорију лица којима је егзистенцијално угрожен животни стандард, због тога што припада одређеној политичкој партији.

На утврђено чињенично стање правилно је другостепени суд применио материјално право доносиоци побијану пресуду, за коју је навео довољно разлога, које у свему прихвата и Врховни касациони суд.

У смислу члана 2. Закона о забрани дискриминације, дискриминација представља свако неоправдано прављење разлике или неједнако поступање, односно пропуштање (искључивање, ограничавање или давање првенства), у односу на лица или групе, као и на чланове њихових породица или њима блиска лица, на отворен или прикривен начин, а који се заснива на било ком основу (раси, држављанству, националној или верској припадности, језику, политичким убеђењима, полу...). Заштита од дискриминације представља право личности загарантовано Уставом Републике Србије и Европском конвенцијом за заштиту људских права и основних слобода, као и Законом о забрани дискриминације. Повреда било ког права личности, па самим тим и вршење дискриминације у односу на неко лице или групу лица, узрокује нематеријалну штету, јер код дискриминисаних лица изазива осећај неправде, неравноправности у односу на друге грађане, а често и осећај подређености или осећај грађана нижег реда, што код њих изазива душевне болове, на основу чега су и овлашћени да пред судом захтевају заштиту од дискриминације. То даље значи да су лица која указују да је у односу на њих извршена дискриминација, у обавези да пред судом докажу само да су неједнако третирани у односу на друга лица која су у истој или сличној ситуацији, док је тужена, односно лице на чије се дискриминаторско понашање тужбом указује, дужна да докаже постојање објективног и оправданог разлога за различитост у поступању (према лицима која указују да су дискриминисана).

Дакле, за утврђење дискриминације односно дискриминаторско поступање, потребно је да се лице које тражи заштиту налази у упоредивој или битно сличној ситуацији у односу на друго лице у односу на које сматра да је дискриминисано, да је прављење разлике неоправдано и да је везано за неко лично својство дискриминисаног лица, а да уколико се лице које тражи судску заштиту не налази у таквој ситуацији, дискриминације нема, па самим тим нема ни повреде права личности дискриминаторским поступањем.

У конкретном случају, за усвајање тужбеног захтева било је потребно да тужилац докаже да је тужена, у оквиру своје надлежности, на основу Одлуке о утврђивању Програма превазилажења стања изузетно лошег животног стандарда одређених категорија становништва и Програма који је донет на основу ове одлуке, одбио да тужиоцу, као повериоцу према ШИК „Копаник – лесонити“ исплати његово новчано потраживање у укупном износу од 260.920,00 динара.

Супротно наводима ревизије, тужилац није ни у тужби, ни током поступка, учинио вероватним да је поступање тужене било дискриминаторско односно да је

тужена одлуку о исплати тужиочевог потраживања донела имајући у виду неко његово лично својство. Ово зато што је тужена тужиочево поменуто потраживање исплатила на његов рачун, и то због тога што овлашћено лице, које је према тврдњи тужиоца требало да прими исплату, није доставило уредно овлашћење, а супруга туженог је доставила туженој број рачуна тужиоца на који му је и уплаћено потраживање. При томе, тужилац није учинио вероватним да је поступање тужене било дискриминаторско с обзиром на његово лично својство – припадност одређеној политичкој партији.

Неосновано се у ревизији указује да је тужена требало да изврши исплату тужиоцу у укупном износу од 700.000,00 динара, с обзиром на његов лош животни стандард. У поступку је утврђено да тужилац није доставио доказе на околност свог ниског животног стандарда, које би тужена у поступку ценила и утврдила да ли тужиоцу треба исплатити и помоћ као лицу коме је егзистенцијално угрожен животни стандард.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављене ревизије, којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Тужилац у ревизијском поступку није успео, па нема право на накнаду трошкова тог поступка, које је тражио и определио, у смислу чл. 153. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. и члана 165. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Весна Субић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић